

Asia: VN/5386/2020-VM-152

Lausuntopyyntö ehdotuksesta julkisen hallinnon API-periaatteiksi

1.1 Tarjoa ja hyödynnä tietoja pääsääntöisesti ohjelmointirajapintojen kautta

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja potentiaalisesti käyttöönotettavissa. Esimerkit ovat riittäviä ja ymmärrettäviä.

1.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiselle ja hyödyntämiselle tavoitteet ja hanki riittävät resurssit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja potentiaalisesti käyttöönotettavissa. Esimerkit ovat riittäviä ja ymmärrettäviä. Haasteeksi voi kuitenkin tulla kustannus ja tekninen yhteensopivuus. API -rajapinnan tarjoaminen ei vielä varmista tiedonvälityksen ja tietomuotojen yhteensopivuutta viestijöiden kesken.

1.3 Varmista hankinnoissa yhteentoimivuus muiden tietojärjestelmien kanssa

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja potentiaalisesti käyttöönotettavissa. Esimerkit ovat riittäviä ja ymmärrettäviä. Organisaatorajojen ylittävien API rajapintojen julkaisussa metadatan / dokumentaation merkitys korostuu jotta tietoa osataan tulkita viestijöiden kesken oikein.

1.4 Edistä sisäistä ja ulkoista yhteistyötä

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja potentiaalisesti käyttöönotettavissa. Esimerkit ovat riittäviä ja ymmärrettäviä. Tässä olisi hyvä muodostaa toimijoiden kesken joitain julkisia standardeja

(kanonisointiohje?) jotta samankaltaisten rajapintojen "kirjavuudelta" voitaisiin välttyä (esim. tilaus, lasku, tuotetieto, asiakastieto, paikkatieto, jne.). Vähentäisi API rajapinnoissa tarvittavaa muunnostyötä eri toimijoiden kesken

2.1 Kehitä ohjelmointirajapintoja tarvelähtöisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja potentiaalisesti käyttöönotettavissa. Esimerkit ovat riittäviä ja ymmärrettäviä. Kaiken kehityksen tulisi olla aina tarvelähtöistä - "hylllyyn" ei kannata asioita kehittää, koska tietoteknisten ratkaisujen elinkaari on lyhyt. Kun jotain sitten päätetään julkaista johonkin todelliseen tarpeeseen, niin samalla kannattaa tehdä ko. rajapinnasta yleiskäyttöinen API ja mahdollistaa näin muutkin - alunperin suunnittelemattomat - käyttötapaukset.

2.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiseen ja hyödyntämiseen liittyvät roolit, tehtävät, vastuut ja toimintamallit.

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Nämä roolit ja vastuut vaihtelevat todennäköisesti paljonkin riippuen organisaation omista kyvykkyyksistä sekä ulkoistusasteesta sekä julkaistavan tiedon luonteesta. Voi olla vaikeaa tehdä yleispätevää ohjetta tähän.

2.3 Kuvaa ohjelmointirajapintojen muodostama kokonaisuus

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Kuvauksessa olevien asioiden lisäksi olisi syytä lisätä dokumentaatioon riittävä metadata tiedon tulkitsemiseksi. (esimerkiksi päivämääräkenttä. Onko se luontipäivä, eräpäivä, laskun päivä, jne.)

2.4 Tunnista ja hallitse ohjelmointirajapintoihin liittyvät riskit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja riittävä kuvaus asiasta.

3.1 Kehitä ohjelmointirajapinnat avoimilla ja teknologiariippumattomilla standardeilla ja protokollilla

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Tiedonsiirtotavat ja -teknologiat uudistuvat jatkuvasti. Tätä ohjeistusta on syytä päivittää usein.

3.2 Kuvaa ohjelmointirajapintojen käsittelemät tiedot yhteisten ja yleisten tietomallien mukaisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Dokumentissa on hyvin suppeasti kuvattu tätä asiaa. Mielestäni tämä metatieto on yksi keskeisimpiä avoimen datan hyödynnettävyyden kivijalkoja. Vastaanottajalla ei pitäisi jäädä mahdollisuutta tulkita tietoa väärin puutteellisten metatietojen vuoksi. Mielestäni tähänalueeseen voisi panostaa lisää tässä periaatemateriaalissa.

3.3 Testaa, versio, dokumentoi ja julkaise ohjelmointirajapinnat

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Testirajapinnan julkaisu on erityisen tärkeä ja hyvä, että on tässä huomioitu. Ilman testirajapinnan olemassaoloa, on käytännössä vaikeaa rakentaa API rajapintoja hyödyntäviä sovelluksia.

3.4 Seuraa ohjelmointirajapinnoille asetettuja mittareita ja muita ominaisuuksia

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Seurannassa on oltava avoimia. API kuvauksesta on ilmennyttävä, mitä tietoa ja mihin käyttöön ko. API: sta kerätään. Huomioitava mm. GDPR ja muut tieto- sekä yksityisyydensuoja-asiat statistiikkaa kerätessä.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Holm Jukka
Neova Oy - Tietohallinto